

Noi obligații pentru companii la Fondul pentru mediu din 2020

În ultimii ani, societățile din România care au obligații la Fondul pentru mediu au trebuit să se adapteze la multiplele modificări legislative, precum și la intensificarea controalelor efectuate de către autorități. Anul 2020 nu face excepție și a venit cu noi obligații pentru societățile din România generatoare de deșeuri.

Obligații pentru producătorii de echipamente electrice și electronice (EEE) și baterii și acumulatori portabili

Producătorii de EEE-uri, cum ar frigiderele, televizoarele, mașinile de spălat, computerele sau telefoanele mobile, și cei de baterii și acumulatori portabili sunt vizati începând cu anul 2020 de o contribuție de 4 lei/kg (respectiv 20 lei/kg pentru lampi), în cazul în care nu își îndeplinesc obligațiile anuale de colectare. Mai precis, aceștia datorează această contribuție pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri de EEE/baterii și acumulatori portabili corespunzătoare obligațiilor anuale de colectare și cantitățile efectiv colectate.

Astfel, producătorii de EEE trebuie să atingă o rată de colectare de 45%, calculată ca raport procentual între masa totală a deșeurilor de EEE colectate în anul respectiv și masa medie a cantității totale de EEE introduse pe piața în cei 3 ani precedenți, urmând ca din 2021 rata să crească la 65%. Aceste obiective de colectare pot fi îndeplinite prin încheierea unui contract cu o organizație colectivă.

Producătorii au avut și în perioada 2017-2019 obligația de a declara la Fondul pentru mediu cantitățile (în kg) de EEE-uri și bateriile și acumulatorii portabili introduși pe piața națională, precum și obligația de a colecta deșeurile aferente, însă contribuția menționată mai sus le era impusă acestora de către Administrația Fondului pentru Mediu („AFM”) doar dacă se constata în urma unui control că nu au declarat întreaga cantitate, pentru diferența identificată în plus.

În plus, producătorii au obligația de a se înregistra la Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) în Registrul național al producătorilor de EEE sau cel al producătorilor de baterii și acumulatori portabili. Producătorii de EEE sunt obligați să se înregistreze și în format online în Registrul Național al producătorilor de EEE-uri, iar, începând cu 2020, numărul de înregistrare se va actualiza anual, până la data de 20 martie a fiecărui an, actualizare pentru care se plătește un tarif de 100 de lei.

Este important de amintit faptul că legislația de mediu nu impune obligațiile menționate mai sus doar operatorilor economici care fabrică efectiv EEE-uri sau baterii și acumulatori portabili pe teritoriul României și le vând pe piața locală sub propria marcă comercială. Astfel, prin „producători” trebuie înțeles în sensul acestei legislații și acele societăți care au sediul în România și importa/achiziționează intracomunitar produsele pe care le vând în

România. De asemenea, „producatori” sunt considerați și operatorii economici care au sediul altă țară și vând EEE-ul sau bateriile în România prin mijloace de comunicare la distanță, direct consumatorilor.

Obligații pentru producatorii de bauturi în legatura cu procentul de ambalaje reutilizabile folosite

De la 1 ianuarie 2020 a devenit aplicabila o prevedere din legislația specifică de mediu care obligă producatorii de bauturi din România ca, din totalul ambalajelor folosite, un procent minim să fie reprezentat de ambalaje reutilizabile (de exemplu, paleți, navete sau butoaie).

Această obligație vizează expres societățile care fac disponibile pe piața din România următoarele bauturi cu volume cuprinse între 0,1 l și 3 l: bere, mixuri de bere, mixuri de bauturi alcoolice, cidru, alte bauturi fermentate, sucuri, nectaruri, bauturi racoritoare, ape minerale și ape de baut de orice fel, vinuri și spirtoase.

Procentajul de ambalaje reutilizabile pe care trebuie să îl atingă aceste companii este de cel puțin 5%, dar nu mai puțin decât procentajul mediu realizat în perioada 2018-2019, iar acest procentaj trebuie să crească cu 5%, anual, până în anul 2025 inclusiv. Acesta se calculează ca procentaj mediu al greutății ambalajelor reutilizabile din greutatea ambalajelor utilizate într-un an la introducerea pe piața a produselor lor, incluzând și ambalajele luate spre închiriere (de exemplu, paleții închiriați).

În plus, legislația menționează faptul că din 2021 se dorește ca, pentru ambalajele nereutilizabile folosite de acești producători (ambalaje din sticlă, plastic sau metal) să se stabilească un sistem de garanție-returnare. Un astfel de sistem presupune că, la momentul achiziției, consumatorul plătește o sumă de bani în plus, ce este restituită ulterior în cazul returnării ambalajului folosit. Acest sistem ar urma să fi stabilit prin hotărâre a Guvernului, însă numai în baza evaluării eficienței economice, sociale și de mediu, precum și a impactului asupra întreprinderilor mici și mijlocii. În prezent, un sistemul de garanție-returnare este obligatoriu doar în cazul ambalajelor din sticlă reutilizabile.

Depunerea on-line a declarației privind obligațiile la Fondul pentru mediu devine obligatorie

Până în 2019 inclusiv declararea obligațiilor la Fondul pentru mediu s-a făcut fizic, prin depunerea declarației lunare la registratura AFM sau trimiterea acesteia prin poșta/curier. Totuși, din vara anului trecut s-a introdus alternativa depunerii online a acestei declarații, fiind publicată pe site-ul AFM aplicația informatică pentru utilizarea serviciului „Depunere declarații on-line”.

Ordinul Ministrului Mediului care reglementează modul de depunere a declarațiilor nu prevede niciun termen până la care posibilitatea depunerii fizice a declarațiilor este eliminată. Cu toate acestea, AFM anunțase inițial pe site-ul sau că începând cu data de 1 ianuarie 2020, utilizarea aplicației informatice pentru serviciul „Depunere declarații on-line” este obligatorie, eliminând această mențiune ulterior în ianuarie 2020. Cu toate acestea, în cazul companiilor care încă nu au obținut un cont pentru utilizarea acestui serviciu, este recomandat ca acestea să facă demersurile necesare în acest an.

Înrolarea în acest serviciu presupune completarea on-line a unui formular de pe site-ul AFM și deținerea unui certificat digital. De asemenea, trebuie încărcat și certificatul constatator ONRC, în cazul în care formularul și declarațiile urmează să fie semnate cu certificatul digital de către reprezentantul legal al firmei. În cazul în care se dorește ca declarațiile să fie semnate de către un împuternicit al reprezentantului legal, este necesară o procură notarială, ce trebuie atât încărcată online, cât și depusă în original la sediul AFM.

Schimbarea Metodologiei de calcul a contribuțiilor la Fondul pentru mediu

În perioada 2017-2019, Metodologia de calcul a contribuțiilor la Fondul pentru mediu (reglementată prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 578/2006) a fost modificată la începutul fiecărui an.

Cu toate ca, pâna în prezent, nu a fost publicata în Monitorul Oficial nicio modificare valabila pentru 2020 a acestui Ordin, o schimbare în acest sens nu ar trebui sa întârzie, întrucât Metodologia de calcul ar trebui sa implementeze schimbarile aduse contribuțiilor la Fondul pentru mediu înca din iulie 2019 prin adoptarea O.U.G. nr. 51/2019. De exemplu, din aceasta vara se datoreaza o contribuție de 2% din veniturile obținute din vânzarea tuturor tipurilor de deșeuri, însa Ordinul nr. 578/2006 înca face referire la forma veche a contribuției (3% din vânzarea doar a deșeurilor metalice).

Pentru a implementa aceste schimbari, un proiect de modificare a Metodologiei de calcul a fost publicat pe site-ul Ministerului Mediului înca din 6 septembrie 2019.

Concluzii

Având în vedere nevoia din ce în ce mai mare de reciclare a deșeurilor și de protejare a mediului, capitol la care România se regasește la sfârșitul clasamentului printre țările europene, ne așteptam ca interesul autoritaților asupra acestui domeniu sa creasca. De asemenea, data fiind cererea tot mai mare a societăților generatoare de deșeuri pentru transferul raspunderii extinse a producatorului însa numarul relativ redus de organizații de interes, credem ca acestea vor crește costurile pe care companiile vor trebui sa le suporte în vederea asigurarii valorificarii deșeurilor. Ținând cont de faptul ca obligațiile de mediu pentru societățile generatoare de deșeuri se înmulțesc de la an la an, acestea trebuie sa fie în permanenta alerta pentru a se asigura ca îndeplinesc obligațiile impuse de lege astfel încât eventualele controale efectuate de catre autorități sa nu conduca la impunerea unor sume importante de plata.